

چکیده

در بیست سال اخیر بر تعداد و اهمیت کامپیوترها در کتابخانه‌ها افزوده شده است (المکویست، 1997) و به اصلی‌ترین ابزار کتابداری تبدیل شده اند (فاسکت، 1996). بنا براین در صورت بروز هر حادثه منجذ به توقف کاری کامپیوترها خسارات مادی و معنوی به بار می‌آید. این مطالعه به منظور شناسایی انواع حوادث و تعیین مدت زمان توقف کاری ناشی از آنها در واحدهای کامپیوتری کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران انجام گردید. در یک دوره یک ماهه کلیه واحدهای کامپیوتری کتابخانه‌های تحت بررسی مورد پایش قرار گرفتند. نتایج نشان می‌دهد دو گروه اصلی واحدهای کامپیوتری "مستقل از شبکه" (۸/۸ درصد) و "برروی شبکه" (۹۱/۲ درصد) وجود دارد که هر یک بترتیب به ۵ و ۸ دسته تقسیم می‌شوند. واحدهای کامپیوتری "برروی شبکه" دارای اهمیت بیشتری هستند زیرا دارای تعداد، متوسط موظف کاری و تنوع بیشتر می‌باشند. نسبت درصد کل توقف کاری به کل موظف کاری ۱۴/۳۴ درصد می‌باشد که سهم واحدهای کامپیوتری "مستقل از شبکه" ۰/۲۶ درصد و سهم گروه دیگر ۱۴/۰۸ درصد است. کل متوسط توقف کاری ۲۷ ساعت و ۴۲ دقیقه، متوسط توقف کاری واحدهای کامپیوتری "مستقل از شبکه" ۵ ساعت ۳۷ دقیقه و متوسط توقف کاری واحدهای کامپیوتری "برروی شبکه" ۲۹ ساعت و ۵۰ دقیقه در طول دوره مطالعه می‌باشد. حوادث به دو دسته اصلی کامپیوتری (۶۰/۵۷ درصد) و غیر کامپیوتری (۳۹/۴۳ درصد) تقسیم می‌گردند. در گروه حوادث کامپیوتری حوادث سخت افزاری (۵۵/۹۲ درصد) و در گروه حوادث غیر کامپیوتری انجام عملیات پشتیبانی، تعمیر و نگهداری سیستم در زمان موظف به ارائه خدمات واحدها (۳۹/۴۳ درصد) مهمترین حوادث می‌باشند. واحدهای کامپیوتری "مستقل از شبکه" عمدتاً به علت حوادث کامپیوتری (۹۳/۳ درصد) و واحدهای کامپیوتری "برروی شبکه" به دلیل هر دو دسته حوادث به میزان چشمگیر با توقف کاری مواجه بوده‌اند: حوادث کامپیوتری (۵۹/۹۷ درصد) و غیر کامپیوتری (۴۰/۰۳ درصد). این مطالعه همچنین نشان می‌دهد نرم افزارهای جامع کتابخانه توقف کاری بسیار کمی را بوجود آورده‌اند.